

Autorisovaný
překlad
prof. Frant. Fahouna.

Bosenský drak.

ROMÁN

Josefa Aug. Tomiče.

Pokračování.

"Jak ti libo," odklek sej Filipovic, věda, že náměstek s sebou neprivezl více vojska, než dvě stě mužů a že sám o své újmě nemůže nic podniknouti.

"Což vy, Bosňáci?" tázal se náměstek hlasem se hněvem chvějícím.

"My zůstaneme zde!" odvětil zcela ohladně sej Kylenovic.

"Jestli vás však vyzvu já, vás velitel?" planul náměstek hněvem.

"Náš velitel?" vztyčil nyní hlavu sej Altomanovic. "Dosud, kdykoli jsme my bej a kapitáni táhli do boje, byli našimi veliteli naši alaj bej, ale ty náměstek vezfráv, ty nemůžeš být naším velitelem."

"Vy mne tedy poslušnost vypočítáte, nemírite mých rozkazů poslechnouti?" tázal se náměstek rozhoreně.

"Nikoli!" zněla odpověď všech deseti nespokojených najednou.

Nastalo ticho. Náměstek mlčel a upřeně hleděl před sebe. Je viděti, že v něm vše vše a se bouří. Takového nezdaru se náměstek ani dost málo nenadál. Když mu rychlý posel ve zfráv přinesl dopis, povolal k sobě přívěrce sultánovy: Husein bej, starého Memie agu a Gjul agu Sarajevského i tázal se jich o radu.

Tito jsouci bez toho roztrpčení pro zadržení vojska na Drině odvětili mu, že by na všechna způsob slušelo i s ostatními se poraditi a tak přišel náměstek vezfráv s nimi do stanu bej Kulenovice na parady. Uviděv nyní, že strana protivní ho díla vezira nechatí na holičkách, obrátil se k oném třem i pravil příkře:

"Mluvte nyní vy, již jste mne sem do toho voskho knifza zavedli."

Hrdým okem přeměřil jej Husein bej.

"Nač máme mluvit?" jal se mluvit mladý kapitán mužným, blubožkým hlasem k velení jakoby stvořeným. "My býváme obyčejně pozdě tázáni, až když dobrá rada pomocí nemůže. Kdyby vezirovi služebníci byli nechali vysočanskou luzu a pokojem, a nebyli ji šli chytat v tom úmyslu, že ji zahadí, toho všeho by nebylo. Lidé by se byli ro-

zešli a nikomu by se nevýlo ně sta-
lo. Následující kapidžibaš domniloval
se, že ukrutnosti pořádku zavele, ale
zatím způsobil vzaora, kterouž vž
zř nemůže potlačiti."

"Mále, jestli vy mu aspoň ku po-
moci přispějete!" pravil náměstek,
pohlelě na Huseina a s ním stejně
smýšlejte.

Bej Kulenovic a první jeho náv-
štěvnici, a jmenovitě Rustem bej
Altomanovic, upjali zraky své na
Huseina, žádostivě slyšeli, co na to
odpoví.

"Přicházíš zkoušet naši věroslav-
ství?" ujal se po malé přestávce
slova Husein bej, "slyš tedy prav-
du! Jsem pravda oddan sultánovi, ne-
boť on je pánum všech Moslemů a
i potomci Osmanského byli vezdy nej-
pevnější zaštitou islamu. Jsem za-
rytým nepřítelem Moskvanů, neboť
oni přichazejí nás zabubit. Když
se Moskvané pozdvihli, chopili
jsem se ihned k vůli sultánovi zbraní
na vyzvání vezirovo, i chceeme proti
nim bojovati. Shromáždili jsme se
zde na Orlovu poli, a čeho jsme se
dočkali? Sultánův poddaný, jeho
porob do včerejška, kníže Miloš brá-
ně nám přejiti přes Drinu. Máme
se snažit s ním potýkat, aby nás
přes polovic zabily, prve než se
protlučeme skrz celou Šumadiji a k
Dunaji dostaneme. Nikdo neumí
nám pověděti, co máme začít, kam
se obrátit, k tomu ještě zahálejte
mráhme tu my bej čas i penze, vyd-
řujiče na své útraty veliká vojska.
Neveděli-liž dříve v Cařihradě, že
nelze spolehati na věroslavu Milošova,
jenž poslušen je pokynutí Moskev-
ského cara, avšak sultánovi jen z
nouze se podrobuje? Hanba je to
pro nás, jaká nemá pamětuška. Tá-
hli jsme na nepřitele, a musíme se
vrátiti, nespátrivše ho. A ty nyní
žádáš, abychom šli na pomoc veziru
jenž nám rozkázal, bychom se shro-
máždili na Orlovu poli, a jenž je
nejvíce vinou naši hanbou? Na ta-
kovém vezru mně nic nezáleží a ne-
mám chuti ho vyprostiti. A kdyby
mu všeck chtěli přispěti ku pomoci,
myslím, že by ho to vytrhlo? Víš i
sám, že on v Bosně málo má pra-
vých přátel, a na tisic nepřátel,
kteří jen čekají na příhodný okam-

žik, aby se na něm pomstili pro
jeho ukrutné skutky. Ti nepřatelé
jsou tak moeni, že ho proti nim ani
sám sultán jenž je nyní v nesnázích
obhájiti s to neni. Pročež ti hle-
radim, bys vzkázal vezimu, že se ni-
žádné pomoci nadisti nemůže, i aby
hleděl si od Sarajevských vyžádati
svobodný odchod. Tak si aspoň
zachráni život a uchoval svou vezir-
skou hodnost."

Uslyšev ta slova cdložil kiaja či-
buk, pozdravil rukou společnosť a
vyšel ze stanu mrače se jako člověk,
jenž se něčeho nemá naliti, a v té-
malomocnosti ještě se zlobí a hryže.

Shromáždění bej a kapitán byli
celi ztrnuli, slyšice Huseina tak
mluviti. Jeho stejně smýšlejte a i
sami protivníci celi vysoko výteč-
nosti mladého Gradacevice, jenž po-
žival v Bosně pověsti učeného muže
a Husein byl zajisté po turecku do-
stí vzdělán. Proto každé slovo
jeho bylo dvojuásob uvažováno.

"Dříky tobě, výborně, kapitáne!"
přisvědčovali mu z protivné strany,
když se byl kiaja odstranil.

"Přistup v náš kruh, Huseine!
Zde máš mou pravici!" promluvil
Ali paša Vidaic, podávaje mu pra-
vou ruku.

"V kruhu, kde ty jsi, pro mne
není místu!" odvece Husein, přemě-
řiv pohrdlivým okem Vidaice. "Z
Bosňáků byl's ty první, jenž po-
skytal vezirovi pomocné ruky a první
jsi ho zase opustil. Kde je tu
věrnost? Tak jednaj počestní
lidé!"

Husein nemohl odpustiti Ali pa-
šovi Vidaici, že přibyly na Orlovu
pole, ihned se přidal k nespokojen-
cům, kdežto se až do té chvíle cho-
val jako přívřenec sultánův a věr-
ný nohsled vezira Avdurahima, jež
vstoupivši na Bosenskon půdu
přátelsky přijal na svůj hrad Zvor-
ník. Husein v tom jednauš spáře-
val bezcharakternost a vrtkavou
mysl, i netákal se po dívodech a
přečinách, které Vidaic přiměly,
aby ukázal vezirovi zadu. V jeho
očích byl on necestující člověkem a
takovými lidmi Husein vši silou své
vášnivé duše pohrdal.

Uslyšev Ali Vidaic trpká slova
Huseinova, vyskočil jako smyslem

pominulý se své ottomanky i dobyl
brítký meč z pochvy.

"Odpadliku, pochlbitku osman-
ský!" vzkřikl Ali Vidaic i máchl
mečem po Huseinu, jenž taktéž se
vzchopil i meč tasil ku své obraně.

"Udeř, bídnušku!" zahřměl Husein
a planoucíma očima, maje pohotově
ostří damascenský čepel.

Poněvadž byli oba dva rozjařeni,
nebyli by se bez krveprolití rozešli,
kdyby nebyli mezi ně ostatní sondru-
hové se vložili a je od sebe odtrhnu-
li. Menic aga a Gjul aga odvleklí
silou Huseina ze stanu, kdežto Ali
Vidaic zdržovali a konejšili jeho
přatelé,

"Nesluši se tak!" domlouval Ru-
stem bej Altomanovic. "Hanba by
byla před vojskem, aby se vůdcové
jeho jako úhlavní nepřátelé pobije-
li."

"Lépe je v mra a pokoji žiti,"
přisvědčoval bej Kulenovic, "ještě
by se i čety k váli svým vůdcům
mezi sebou poskaly, ale toho nám
není třeba."

Ali Vidaic, jež z tisíč ukonejšili,
odešel ze stanu, zapřísahnuv se ve
vnitru svém, že se pro toto pohaně-
ní pomstí Husein-kapitánu. Po ném
se i ostatní bej a kapitánu rozešli,
každý do svého stanu.

Venku se již setmělo. Slunce
bylo právě zapadlo, ale celý obzor
stkvěl se v jasné záři, jako bývá za
jasných červenových večerů. Z
okolí vraceli se ženci domů zpívají-
ce, by spánkem posilnili umílené
tělo na zítřejší den, a pastýřové, pí-
skajíce na písťalu, hnali z pastvy
stáda ocf, jež za sebou celé oblaky
prachu zdvibaly. V leženf bosen-
ského vojska dues je nad mraživo
a veselo. Zvěst o Sarajevských
událostech roznese se po celém voj-
šti a všickni se radovali z nesnaze,
v které se octl nenávistný vezir Av-
durahim.

Vévodova čet letě plným tryskem
po širé rovině na rychlých koních za-
vodce mezi sebou, kdo dřív určené-
ho cíle dostihne; prosté mužstvo se
posadilo neb postavilo do kola, i ve-
sele rozmlouvá neb žerty trojí; s
více stran zaznívají jemné zvuky
tamburiny, vedle nichž se ozývá mi-
lostná píseň mladého vojna, vzpo-